

Relevante literatuur & publicaties:

- Andy Haines and Kristie Ebi. The Imperative for Climate Action to Protect Health. *N Engl J Med*. 2019 Jan 17;380(3):263-273.
- Het effect van de Nederlandse zorg op het milieu Methode voor milieuvoetafdruk en voorbeelden voor een goede zorgomgeving. RIVM-rapport 2022-0127.
- Costello A. et al. Managing the health effects of climate change: lancet and University College London Institute for Global Health Commission. *The Lancet commission* 2009; 373 (9676): 1693-1733.
- Quarsie J. et al. De impact van klimaatverandering op gezondheid in Nederland. *Ned Tijdschr Geneeskd*. 2021;165:D6245
- Jongsma M.E. Geneesmiddelenverspilling in het ziekenhuis. *Ned Tijdschr Geneeskd*. 2022;166:D7044.
- Watts N. et al. The 2020 report of the Lancet Countdown on health and climate change: responding to converging crises. *Lancet* 2021; 397 (10269): 129-170.
- Een stuur voor de transitie naar duurzame gezondheidszorg: Kwantificering van de CO₂-uitstoot en maatregelen voor verduurzaming. Gupta strategists 2019.
- Lenzen M. et al. The environmental footprint of health care: a global assessment. *Lancet Planet Health* 2020; 4: e271–79.
- MacNeill AJ, McGain F, Sherman JD. Planetary health care: a framework for sustainable health systems. *Lancet Planet Health* 2021; 5: e66–68.
- Ravindrane R, Patel J. The environmental impacts of telemedicine in place of face-to-face patient care: a systematic review. *Future Healthcare Journal*. 2022;9(1):28-33
- United nations framework convention on climate change. Planetary health. Available from: <https://unfccc.int/climate-action/un-global-climate-action-awards/planetary-health>
- Handvatten Planetary Health in het Medisch Onderwijs. Act4Health – Advocacy Group Climate Change and Health, IFMSA-NL.
- Van Bree E.M. et al. Planetary Health: ter bescherming van de menselijke gezondheid en de planeet. Een handreiking voor onderwijsimplementatie in universitaire zorgopleidingen. Rijksoverheid.nl
- Walpole S.C. et al. Sustainable healthcare education: integrating planetary health into clinical education. www.thelancet.com/planetary-health 2019; Vol 3.
- Bein T, McGain F. Climate responsibilities in intensive care medicine – let’s go green! *Intensive Care Medicine*. 2022
- Hunfeld N. et al. Circular material flow in the intensive care unit—environmental effects and identification of hotspots. *Intensive Care Med*. 2022 Dec 8;1-10.
- Cassel CK, Guest JA. Choosing wisely: helping physicians and patients make smart decisions about their care. *JAMA* 2012; 307: 1801–02.
- McAlister S. et al. Incorporating carbon into healthcare: adding carbon emissions to health technology assessments. *Lancet Planet Health*. 2022;6: e993-99
- Wong SH. *Better quality of care equals better carbon footprint?* *Practical Neurology*. 2018;18:522